

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 2. europaudvalgsmøde

Dato: torsdag den 10. oktober 2019
Tidspunkt: mødet startede kl. 10.00
Sted: vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), formand, Bjarne Laustsen (S), Tanja Larsson (S), Jens Rohde (RV), Søren Søndergaard (EL), Eva Flyvholm (EL), Jan E. Jørgensen (V), Tommy Ahlers (V), Kim Valentin (V), Morten Messerschmidt (DF) og Peter Seier Christensen (NB).

Desuden deltog: statsminister Mette Frederiksen.

L **Punkt 1. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd (art. 50) den 17. oktober 2019**

Punktet udgik, idet hele forelæggelsen, herunder DER (art. 50), fandt sted for åbne døre under punkt 2.

Punkt 2. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd den 17.-18. oktober 2019

Det Europæiske Råd 17-18/10-19 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Det Europæiske Råd 17-18/10-19 – bilag 2 (udkast til retningslinjer for konklusioner)

Det Europæiske Råd 17-18/10-19 – bilag 3 (udkast til konklusioner)

EUU alm. del (2019-20) – bilag 29 (fælles brev fra miljøministre til Timmermans)

Statsministeren: På grund af efterårsferien i næste uge er der tale om en tidlig forelæggelse. Der er derfor en hel del detaljer, som endnu ikke er på plads, og der kan nå at ske ændringer.

Forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme (MFF)

Jeg regner med, at topmødet bliver indledt med de noget vanskelige drøftelser om EU's næste flerårige finansielle ramme, MFF'en. Jeg forstår, at finansministeren for nylig har givet Europaudvalget og Finansudvalget en teknisk briefing om sagen. Den er jeg glad for er overstået inden mit besøg her i dag.

Det har tidligere været hensigten, at budgettet skulle på plads i 2019. Det tror jeg ikke kommer til at ske, da landene står ret langt fra hinanden. Jeg forstår i øvrigt, at finansministeren har

aftalt med udvalgets formand, at han forelægger sagen til forhandlingsoplæg den 29. november, når vi har et klarere billede af den samlede forhandlingssituation. Det synes jeg lyder klogt.

Det finske formandskab vil præsentere et papir om forhandlingsrammen inden topmødet. Vi har ikke modtaget det endnu, men jeg regner desværre ikke med, at det ikke kommer til at gå i retning af den danske position, for regeringen har ikke ret mange allierede i det europæiske landskab, når det gælder kampen for en budgetrestriktiv linje. Ikke desto mindre skal vi i forlængelse af den tidligere regerings holdning fastholde et udgiftsniveau på 1 pct. af BNI. Det er alt rigeligt, og jeg mener grundlæggende ikke, at flere penge skal gå til EU. Jeg er noget forbavset over, at Kommissionen foreslår at øge administrationsudgifterne i det kommende budget med – hold nu fast – knap 5 mia. euro. Det har jeg tænkt mig at investere mange kræfter i at få udfordret, for der er ganske mange lande i EU, som ønsker at bruge flere penge. For at styrke den budgetrestriktive alliance har jeg taget initiativ til at samle de lande, der er enige med Danmark, til et møde inden rådsmødet. Det er blevet en endnu sværere kamp, nu når vi mister Storbritannien. Samtidig skal vi fastholde den danske rabat. Det er et svært udgangspunkt.

Det er en lige så vigtig diskussion, hvad budgettet skal bruges til. Regeringen ønsker, at klimaindsatsen samt migration og beskyttelse af de ydre grænser bliver styrket som indsatsområder. Til gengæld skal færre penge bruges på det, der koster mest i det eksisterende budget, nemlig landbrugsstøtte og strukturfonde.

Formanden indvendte, at den tekniske briefing ikke kunne kaldes overstået. Tværtimod foregik der en abekastning mellem regeringens ministre om, hvem der skulle gøre rede for hvad. Finansministeren henviste til ressortministrene og omvendt. Hun bad om, at ministrene hver især stillede sig til rådighed, når nu der var stor interesse i Folketinget for MFF'en.

Hun bekræftede, at finansministeren ville forelægge MFF'en til forhandlingsoplæg den 29. november. Udvalget ville desuden blive orienteret, når det finske formandskab kom med sit udspil til forhandlingsramme.

Hun spurgte, hvem gruppen af ligesindede lande var. Og hvad gjorde regeringen for at få at vide, hvad den ene procent af BNI allerede blev brugt til? Når loftet blev diskuteret, var det relevant med en større viden om, hvor mange af pengene der kunne omprioriteres til de formål, man fra dansk side ønskede styrket.

Morten Messerschmidt oplyste, at Dansk Folkeparti både delte forbløffelsen over og modstanden mod prioriteringerne i Kommissionens udspil, herunder at der blev lagt op til at øge administrationsomkostningerne. Partiet ønskede generelt en reduktion af medlemsbidraget.

Han spurgte, hvordan mulighederne var for at fastholde den danske rabat i lyset af Brexit. Finansministeren havde flere gange nævnt risikoen for, at det danske bidrag blev forøget med 2

mia. kr. Da Brexit gjorde situationen ekstraordinær, kunne man måske forestille sig en udfasningsperiode, hvor EU strammede livremmen ind og efter 5-7 år justerede det danske bidrag, så Danmark fik merbetalingen tilbage. De fleste danskere følte nok noget ikke noget stort behov for at betale mere til EU – uanset årsagen.

Rasmus Nordqvist mente, at statsministeren lidt for let kunne få 5 mia. euro til at lyde, som om det fyldte meget i EU's samlede budget. Kunne hun oplyse, hvor stor en procentdel de øgede administrationsomkostninger ville udgøre?

Han opfordrede til, at regeringen overvejede sin strategi om at fastholde rammen på 1 pct., for erfaringen havde vist, hvordan den daværende regering i 2014 ved forhandlingen om den eksisterende MFF forpassede chancen for at få indflydelse på budgettets indhold ved at bruge al sin kraft på at få en rabat til Danmark. Han var ked af regeringens nuværende position, for ifølge mange kilder lod det til, at historien ville gentage sig, og at for stor optagethed af rammen igen ville stå i vejen for dansk indflydelse på indholdet.

Jens Rohde meddelte, at Radikale Venstre ikke kunne støtte regeringens forhandlingsoplæg om MFF'en, hvis den stod fast på loftet på 1 pct. Den kunne sikkert finde et flertal alligevel, men han mindede hende om, at Radikale Venstre var medunderskriver på forståelsespapiret forud for regeringsdannelsen, og papiret nævnte en progressiv EU-politik. Han fandt det useriøst, når Socialdemokratiet først havde ført en kampagne op til valget til Europa-Parlamentet, hvor partiets kandidater næsten ikke kunne være i sig selv for ambitioner om, hvad der skulle drives frem på EU-plan, hvorefter regeringen valgte at bruge al sin politiske kapital på dels at holde dogmatisk fast i en ramme på 1 pct. uden chance for at få flertal for den; dels en dansk rabat, som ved de foregående MFF-forhandlinger blev indført på dansk landbrugs bekostning. Fleksibiliteten begge veje mellem de to landbrugssøjler førte nemlig til, at bl.a. Frankrig, Finland og Østrig vekslede rabatter til søjle 2-midler, som de satte over i søjle 1 og dermed kompenserede for landbrugsstøtten. Hermed blev den reelt renationaliseret, og konkurrencegabet for landbruget blev øget. Det måtte ikke ske igen.

Statsministeren mente ikke det kunne være meningen, at ministrene henviste til hinanden i stedet for at give udvalget en ordentlig teknisk briefing. Hun ville tage kritikken med tilbage og få rettet op på det.

På formandens spørgsmål om alliancen af budgetrestriktive lande svarede hun, at den bestod af Danmark, Sverige, Østrig, Holland og i stadig stigende omfang også Tyskland.

Hun anerkendte ikke Jens Rohdes præmis om, at det at kæmpe for en sag nødvendigvis betød, at man investerede al sin politiske kapital i den. Der var behov for, at nogle EU-lande var budgetrestriktive, for EU-budgettet udgjorde et svimlende milliardbeløb, og ingen kunne overbevise hende om, at alle de penge blev brugt fornuftigt. Der var et kæmpe potentiale for at omprioritere. Grundlæggende var hun imod at allokere flere ressourcer til Bruxelles. Derimod var der behov for at prioritere visse opgaver højere, f.eks. at beskytte EU's ydre grænser, som

endnu fyldte en forsvindende lille del af budgettet, selv om det var blevet en af de vigtigste opgaver. Forskning, klima og miljø kunne man også styrke inden for den eksisterende ramme. Det var for meget, når administrationsudgifterne skulle stige til 6 pct. EU eksisterer for befolkningernes skyld og er et samarbejde mellem nationalstater, så man burde tænke på Europa med udgangspunkt i sin egen befolkning: Alt, landet selv kan gøre, skal det gøre, mens det, der kun kan løses i fællesskab, skal løses i fællesskab. Man skal have respekt for skatteyderne og ikke bare bruge penge for at bruge penge. Derfor skulle budgettet holdes nede. Hun var nok ikke enig med partierne bag forståelsespapiret om det, men de måtte huske på, at et øget EU-budget tog penge fra mindst lige så vigtige prioriteter i Danmark. Det var en politisk kamp, regeringen og partierne måtte tage hen ad vejen.

Formanden spurgte, hvilket belæg statsministeren havde for at sige, at ikke alle penge i EU's budget blev brugt fornuftigt. Havde regeringen sat en undersøgelse i gang? Stillede den krav om budgetanalyser og effektmålinger?

Rasmus Nordqvist fandt det vigtigt ikke at tale om at sende penge ned til Bruxelles, når nu EU-pengene også bliver brugt i Danmark. Opgaven var at udvikle et fælles EU-budget sammen – ikke kun at forfægte danske synspunkter.

Jens Rohde medgav, at der kunne være fordele ved at være budgetrestriktiv, men man måtte ikke blive dogmatisk. Han bad statsministeren forholde sig til, at den daværende regering i 2014 brugte al sin forhandlingskapital på at få en dansk rabat. Det måtte ikke ske igen, for det var hverken i Danmarks eller EU's interesse.

NOT Statsministeren svarede formanden, at der naturligvis fandt en revision sted i EU-systemet, men hun havde ikke kendskab til egentlige budgetanalyser. Hun ville gerne oversende et skriftligt svar om processen, men hun turde godt gentage, at ikke alle penge blev brugt fornuftigt – det gjaldt i øvrigt også i Danmark.

Hun var enig med Rasmus Nordqvist i, at hendes rolle som dansk statsminister ikke kun var at forfægte danske synspunkter, og at budgettet skulle lægges ud fra et helhedssyn på EU. Man kunne godt være en budgetbisse samtidig.

Brexit

Det andet store emne for DER bliver Brexit. Vi nærmer os skæringsdatoen den 31. oktober og ser nok alle sammen med stor interesse på, hvad der sker i Storbritannien. Siden sidst har landet fået ny regering, ny premierminister og en ny, hårdere Brexit-linje. Det kompromis om den irske grænse, der ligger på bordet, ønsker briterne ikke længere. Det britiske parlament har pålagt premierministeren at bede EU om yderligere udsættelse, hvilket han nægter. Til gengæld har han selv suspenderet parlamentet, hvilket er blevet underkendt af den britiske højesteret. Endelig har premierministeren mistet sit flertal og ønsker et nyvalg, hvilket parlamentet foreløbig ikke vil give ham. Hvor er vi dog rolige herhjemme i sammenligning.

Storbritannien lagde den 2. oktober et forslag på bordet, som der er to store udfordringer i. Den ene er, at man fra britisk side ikke længere taler om en forsikringsordning for den irske grænse, sådan som backstoppen ellers var tænkt, men i stedet en mere permanent løsning på grænsespørgsmålet. Her lægger man op til at tage nogle teknologiske redskaber i brug, der ikke findes endnu. Dermed er der som udgangspunkt ret stor usikkerhed forbundet med den kontrol, der skal finde sted, hvilket kan blive et problem for det indre marked.

Ifølge det britiske forslag skal Nordirland også fremover skal være bundet af regler om varestandarder i det indre marked – for dermed at slippe for varekontroller mellem Nordirland og Irland. Det er sådan set en god idé. Men så kommer den anden udfordring, nemlig at man samtidig lægger op til, at Nordirland får vetoret i spørgsmålet om, hvorvidt der skal anvendes samme varestandarder som i det indre marked. Hvis det nordiske parlament accepterer modellen i første omgang, skal de spørges igen om 4 år, men uden at vi andre så kan ændre aftalen, og ensidig vetoret til Nordirland alene gør jo modellen noget ulige. Vi risikerer, at en 500 km lang grænse til det indre marked kommer til at stå åben.

Problemet er altså ikke løst med det britiske forslag. Regeringen vil dog fortsat understøtte et forsøg på at forhandle videre, da vi har en interesse i et så velordnet Brexit som muligt med et forhandlet afsæt. Men det er svært at spå om, hvad der kommer til at ske på topmødet.

Morten Messerschmidt spurgte, om den britiske plan ikke mindede om Danmarks forhold til Grønland og Færøerne, hvor der er frihandel med nogle få varegruppers undtagelse, selv om de to dele af Det Danske Rige ikke er medlemmer af EU. Det var vel noget lignende, Boris Johnson havde foreslået for Irlands og Storbritanniens vedkommende? I givet fald burde der vel ikke være tekniske hindringer i vejen for at realisere planen. Måske kunne statsministeren oven i købet spille en befordrende rolle på topmødet ved at fortælle om de danske erfaringer.

Rasmus Nordqvist fandt det vigtigt, at EU-27 stod sammen og ikke blev underlagt et nordisk veto, der ville lade Irland i stikken. Han spurgte, hvad der ville ske med Kommissionen, hvis Storbritannien fik en forlængelse. Ville landet udpege en kommissær, som skulle i høring, før hele Kommissionen kunne tiltræde, så arbejdet i EU blev forsinket?

Jens Rohde mente, at prisen ved at give køb på backstoppet kunne blive, at den britiske regering indgik en frihandelsaftale med USA, og så kunne man ikke vide, hvad der ville ende i supermarkedernes kølediske i EU. Ikke engang det nordiske parti DUP eller den nordiske landbrugs- og erhvervssektor ønskede at give køb på backstoppet.

Statsministeren svarede Rasmus Nordqvist, at de institutionelle spørgsmål efter hendes mening ikke udgjorde den største hovedpine, men var tekniske ting, der kunne løses.

Hun delte Jens Rohdes analyse af, at Brexit ikke blev løst uden en løsning på grænsespørgsmålet mellem Irland og Nordirland.

Over for Morten Messerschmidt gav hun udtryk for, at det britiske forslag ikke tålte sammenligning med Danmarks forhold til Grønland eller Færøerne.

Rasmus Nordqvist indvendte, at de institutionelle spørgsmål måske nok var teknik, men at han ikke havde fået svar på, om EU kunne arbejde videre uden en britisk kommissær, og om den britiske regering som sådan kunne lamme EU. Boris Johnson havde ved at suspendere det britiske parlament vist, at han kunne se stort på demokratiet.

NOT Statsministeren ville gerne oversende et skriftligt svar om, hvad en forlængelse ville betyde for Kommissionen og for EU's arbejde.

Den strategiske dagsorden

Jeg forventer, at vi får mulighed for at drøfte kursen for EU's videre arbejde med den nye kommissionsformand, Ursula von der Leyen. Forud for selve topmødet mødes jeg i øvrigt selv med hende for at drøfte prioriteterne for EU-samarbejdet de kommende 5 år og for at præsentere de danske synspunkter om budget, migration og klima.

Klima

Vi skal formentlig også have en kort drøftelse af klima. Den nye danske regering har som bekendt høje klimaambitioner, der efterhånden støttes af mange partier i Folketinget. Det er også den tilgang, vi kommer til at have i det europæiske samarbejde. Vi har valgt at alliere os med en række lande, der vil have 2030-målsætningen om 40 procents reduktion op til 55 procents reduktion. Men jeg forventer ikke, at klima er det, der kommer til at fylde mest på topmødet.

Rasmus Nordqvist mente, at det var vigtigt, at EU meldte nye reduktionsmål ud allerede nu for at skubbe på resten af verden forud for COP 25 i Chile i december.

Udvidelse af EU

EU's udenrigsministre indleder rådsmødet den 15. oktober med at diskutere, om der skal indledes optagelsesforhandlinger med Albanien og Nordmakedonien. Jeg forventer ikke, at de bliver enige, og der er tale om dilemmafyldte spørgsmål, som vi skal forholde os endog meget seriøst til. På den ene side har vi en klar interesse i at holde så mange lande tæt på Europa som muligt. Jeg er dog ikke af den overbevisning, at Albanien endnu er klar til, at vi skal indlede optagelsesforhandlinger. Der ville være meget store udfordringer forbundet med albansk medlemskab. Det håber jeg på opbakning til at gøre gældende. Det forholder sig efter min mening anderledes med Nordmakedonien, som er nået længere med sine forberedelser. Men jeg vil nok i det hele taget advare mod, at vi bare bevidstløst taler om udvidelse af EU. Vi bliver nødt til at forholde os også i dybden og i substansen til, om det er den rigtige vej at gå.

Morten Messerschmidt var tilfreds med, at regeringen var imod at indlede optagelsesforhandlinger med Albanien. Han mente dog, at man med det samme kunne afvise, at andre kandidatlande havde en chance, herunder Tyrkiet.

Rasmus Nordqvist opfordrede til at holde liv i debatten om, hvordan EU fik landene på Balkan knyttet til EU for at undgå nye konflikter. Samtaler og optagelsesforhandlinger skulle bruges til at sikre stabiliteten.

Jan E. Jørgensen mindede om, at udvalget og udenrigsministeren for få dage side havde haft besøg af medlemmer fra Albanien parlament. Deres budskab var, at Albanien gerne ville med i EU. Han var enig i, at det var et dilemmafyldt spørgsmål, og nok også i, at landet ikke var klar endnu. Der havde således lige været afholdt kommunalvalg i Albanien, hvor kun regeringspartierne stillede op, fordi oppositionen bojkottede valget. Det vidnede om, at demokratiet der i hvert fald ikke var fuldstændig stabilt. Til gengæld havde landet gjort store fremskridt i bekæmpelsen af korruption inden for retsvæsenet. Mange ting talte for albansk medlemskab: En geopolitisk interessant beliggenhed, også når det gælder samarbejde om migrantstrømme, medlemskab af NATO og et flertal på 92 pct. for EU-medlemskab ifølge målinger. Var regeringens linje at meddele Albanien, at landet ikke er klar endnu, men kan blive det med EU's hjælp, eller at landet aldrig skal være medlem?

Statsministeren mente, at man var nødt til at se udvidelsesspørgsmålet i et større perspektiv. En af grundene til Brexit havde netop været østudvidelsen og de ændringer, den havde medført på det britiske arbejdsmarked. Hun var selv tilhænger af en anden type fri bevægelighed i EU med større fokus på lønmodtagerrettigheder og beskyttelse af arbejdsmarkedet, og hun var derfor skeptisk over for at udvide EU, idet hun dog anerkendte de udenrigspolitiske dilemmaer. EU havde en entydig interesse i at holde de pågældende lande tæt på Europa og at stabilisere forholdene på Balkan. Nordmakedonien var længere fremme end Albanien; et tyrkisk medlemskab så hun ikke for sig.

Situationen i Syrien

Til slut tænkte jeg at knytte et par ord til den aktuelle tragiske situation i Syrien, som jeg forventer bliver et tema på rådsmødet, og som vi også selv kommer til at foreslå bliver et tema. Situationen udvikler sig time for time, og det er ekstremt alvorligt. Den aggressive tyrkiske offensiv går ud over civilbefolkningen, forværrer den regionale sikkerhedspolitiske situation og risikerer at underminere vores indsats mod Islamisk Stat. Det kan også undergrave muligheden for en forhandlingsløsning i Syrien i det hele taget. Fra et dansk synspunkt har vi desuden problemet med områdets fremmedkrigere, som vi vil gøre alt for at forhindre adgang til Danmark.

Regeringen har opfordret Tyrkiet til at afstå fra enhver handling, der kan bringe såvel civile som kampen mod Islamisk Stat i fare. Det er også afspejlet i den EU-erklæring, som udgik allerede i går. Det kommer op på udenrigsministermødet i næste uge, og som nævnt vil jeg foreslå det taget op på DER også. Vi skal efter min mening samlet fordømme den tyrkiske aggression og kraftigt opfordre til, at landet indstiller angrebene. Jeg tror, at det er afgørende nu at lægge et massivt internationalt pres på Tyrkiet. Jeg er derfor glad for, at sagen bliver drøftet i FN's Sikkerhedsråd, og at NATO's generalsekretær, Jens Stoltenberg, tager til Ankara for at mødes med præsident Erdoğan. Jeg kan desuden fortælle jer, at udenrigsministeren her til

morgen har hasteindkaldt den tyrkiske ambassadør til en samtale i Udenrigsministeriet, så vi også bilateralt kan protestere over for Tyrkiet.

Det er en alvorlig situation, men jeg er ikke klar til at træffe konklusioner om handling. Vi skal fordømme og tage afstand, og vi skal holde sammen med resten af Europa og vores allierede i NATO. Omfattende sanktioner eller militær indgriben er for tidligt at beslutte sig for, men tingene kan udvikle sig hurtigt.

Morten Messerschmidt mente, at pisk virkede bedre end gulerod på præsident Erdoğan. Kristeligt Dagblad havde netop afdækket, at Tyrkiet på trods af de 45 mia. kr., EU hidtil havde betalt landet som led i flygtningeaftalen, kun havde taget ganske få flygtninge tilbage – således blot syv i den foregående måned. Det vidnede om, at Erdoğan var den type, der glad og gerne tog imod en check, men ikke var villig til at gøre noget til gengæld. Messerschmidt foreslog derfor, at statsministeren på rådsmødet talte for at opsige associeringsaftalen med Tyrkiet og ophæve dets status som kandidatland. Desuden skulle man meddele landet, at der ville blive taget yderligere skridt, hvis ikke det stoppede sin fremfærd.

Rasmus Nordqvist opfordrede til, at EU samlet begyndte at sætte handling bag sine ord. EU havde støttet Erdoğans regime økonomisk gennem diverse aftaler. Hans fremfærd over for Vestens kurdiske allierede gjorde, at det var på tide at holde op med at betale så rundhåndet til regimet.

Jens Rohde mindede om, at flygtningeaftalen med Tyrkiet var endnu et dilemma, som viste, hvor sårbar man kan blive, når man sætter sig i en position, hvor man tager sig selv som gidsel, hvor prisen bliver høj, når man er nød til at spille med musklerne efterfølgende. Det var der al mulig grund til at tage en grundig diskussion om på topmødet.

Kim Valentin spurgte med henvisning til budskaberne i statsministerens åbningstale, om hun formelt eller uformelt havde tænkt sig at drøfte en asylreform eller et nyt asylsystem på topmødet. Det var ikke blevet mindre uaktuelt efter begivenhederne i Syrien.

Eva Flyvholm beskrev, hvordan Tyrkiet udførte missilangreb mod de store byer i de kurdiske områder, mens både tyrkiske soldater og lejesoldater strømmede ind over grænsen. Tyrkiets fremfærd var meget voldsom og skadelig, og det ramte mange mennesker. Det var rigtigt at fordømme angrebene, men hun var forundret over, at regeringen ikke ville være med til at sætte handling bag ordene ved at indføre økonomiske sanktioner mod Tyrkiet. Der var behov for dem, og det skulle gå stærkt. Hvad ventede regeringen på?

Statsministeren ville først være villig til at tage eventuelle yderligere skridt mod Tyrkiet, når hun sammen med sine kolleger i EU havde drøftet sagen grundigt. Sådanne beslutninger skulle tages i fællesskab i regi af EU og NATO. Man skulle desuden være varsom med økonomiske sanktioner, for næste skridt kunne blive langt alvorligere, hvis sanktionerne viste sig ikke at virke. Hun troede på ordets magt og international fordømmelse som første skridt. Det ville

nok ikke være sidste gang, Enhedslisten og regeringen så forskelligt på, hvor hurtigt man skulle handle.

Til Kim Valentin sagde hun, at regeringen ville føre bilaterale samtaler med de lande, der gjorde sig lignende overvejelser om et nyt asylsystem, før hun ville bringe det op på EU-plan. Hun planlagde selv en rejse til Paris inden længe for at drøfte emnet med præsident Macron.

Jens Rohde mente, at statsministerens ambitioner blev vanskeliggjort af det danske retsforbehold.

Jan E. Jørgensen var enig med Jens Rohde og opfordrede til allerede nu at gøde jorden for en folkeafstemning om retsforbeholdet, så befolkningen ville være godt forberedt på den.

Statsministeren sagde Jens Rohde og Jan E. Jørgensen imod. Retsforbeholdet betød, at Danmark ikke kunne indgå i de almindelige EU-regler på asylområdet, og det var hun glad for, for i hendes øjne skal dansk udlændingepolitik være forankret i København. Men en flytning af retten til spontan asylansøgning væk fra Europa til nærområderne gik ikke imod retsforbeholdet. Hun gjorde det klart, at regeringen ikke ville foreslå en folkeafstemning eller tage initiativ til en debat om det.

Mødet sluttede kl. 10.58.